

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Adéla Příbylová

Název bakalářské práce: Chyby v umístění intonačního centra u českých studentů angličtiny
(*Mistakes in intonation nucleus placement in Czech learners of English*)

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Vladislav Smolka, Ph.D.

I. Cíl práce a jeho naplnění:

1. Cíl práce byl stanoven a naplněn v souladu s tématem
2. Cíl práce byl naplněn s drobnými nedostatky
3. Cíl práce byl adekvátní, ale jen částečně naplněný
4. Stanovený cíl nebyl naplněn

II. Struktura práce:

1. Logická, jasná a přehledná
2. Přiměřená
3. Uspokojivá
4. Nevhodná

III. Práce s literaturou:

1. Výborná: zvoleny a použity vhodné prameny v patřičném rozsahu
2. Velmi dobrá práce s adekvátními prameny v patřičném rozsahu
3. Průměrná práce s literaturou
4. Slabá, chybná nebo nedostačující

IV. Formální stránka:

1. Odpovídá všem stanoveným požadavkům
2. Obsahuje drobné formální chyby
3. Nesplňuje některé zásadní požadavky
4. Nesplňuje většinu stanovených požadavků

VI. Jazyková úroveň práce:

1. Výborná
2. Velmi dobrá
3. Dobrá
4. Podprůměrná

VII. Náročnost zpracování tématu:

1. Velmi vysoká
2. Vysoká
3. Střední
4. Nízká

Vyjádření vedoucího bakalářské práce:

Česky psaná bakalářská práce se zabývá chybami, jichž se čeští uživatelé angličtiny dopouštějí při umisťování intonačního centra v anglických větách, a snaží se nalézt jejich příčiny. Jedná se o chyby, kterých se ve větší či menší míře dopouštějí i relativně pokročilí mluvčí.

V teoretické části autorka nejprve na základě relevantní odborné literatury prezentuje a vysvětluje základní pojmy intonace a informační struktury věty, což jsou oblasti, které spolu úzce souvisejí. Srovnává základní principy umisťování intonačního centra v obou jazycích a identifikuje anglické větné struktury, které jsou z tohoto hlediska pro české mluvčí potenciálně problematické.

V praktické části autorka nejprve popisuje metodologii svého výzkumu a charakterizuje jeho účastníky, jimiž je celkem 20 studentů gymnázia, z nichž polovina studuje na obecném gymnáziu, druhá na gymnáziu jazykově zaměřeném. Informace o nich jsou doplněny obecnými otázkami ohledně délky a doplňkových metod učení se angličtině a povědomí respondentů o intonaci. Poté autorka představuje materiál svého výzkumu, který tvoří 6 krátkých dílčích textů obsahujících celkem 20 intonačních frází, z nichž u poloviny se předpokládá finální pozice IC a u zbytku nefinální. Po krátkém seznámení s texty jsou respondenti požádáni o jejich přečtení, které je nahráno na diktafon a následně analyzováno z hlediska umístění IC. Výsledky analýzy umístění IC jsou přehledně prezentovány podle jednotlivých respondentů formou tabulek a grafů.

K základním zjištěním patří potvrzení hypotézy, že nefinální pozice IC dělá českým uživatelům větší potíže než pozice finální, a dále to, že existuje zjitelný rozdíl v úspěšnosti mezi studenty obecného a jazykově zaměřeného gymnázia.

Práce má logickou a přehlednou strukturu, jasně formulované cíle, je psána kultivovaným jazykem a přináší cenné výsledky.

Pokud jde o nepřesnosti, nejvýznamnější z nich je zařazení dvou finálních IC mezi nefinální: IC 7 (*band*) a IC 10 (*cinema*), a to přesto, že na str. 38 jsou jako finální popisovány. Jejich zařazení mezi nefinální je zdůvodněno relativní neobvyklostí invertovaného slovosledu s rematickým podmětem na konci, z informačního i prozodického hlediska se ovšem jednoznačně jedná o lineární rozložení výpovědní dynamičnosti, jaké je běžné v češtině. Ačkoli je tím poněkud zkresleno statistické vyhodnocení celkové úspěšnosti, z tabulky na str. 45 vyplývá, že chybovost u těchto dvou položek je srovnatelná s finálními IC prezentovanými v tabulce na str. 43.

Další nepřesnosti se týkají českého překladu anglických vět uváděných jako příklady z odborné literatury (v závorce je uvedena strana).

(9) *When I've finished this book* by správně mělo znít *Až tuto knihu dočtu* – *this* v tomto případě slouží jako signál kontextové zapojenosti a tedy tematičnosti předmětu.

(21) *Do you like ice-hockey? – No, I hate ice-hockey* by mělo být *Ne, hokej nenávidím*, protože opakované užití *ice-hockey* je opět signálem kontextové zapojenosti.

(12) Formulace na začátku 2. odstavce proti sobě jako alternativy staví pojmy *jádro* a *východiště výpovědi* a *kontextově zapojená informace*, ve skutečnosti se ovšem jedná o pojmy různých rovin: *kontextová ne/zapojenost* je jedním ze čtyř faktorů, které přispívají k tematičnosti nebo rematičnosti daného větného členu.

Jazykové prohřešky či překlepy nečetné, namátkou uvádím pouze *de_zautomatizovanou pozici IC* (12), přičemž další užití téhož pojmu už jsou ve správné formě, a genitiv plurálu by měl správně být *dvou různých mluvčích* (21).

Přes výše zmíněné nedostatky lze konstatovat, že se jedná o práci zdařilou, přinášející cenné výsledky, kterou by bylo možno rozšířením výzkumu rozvést do podoby práce diplomové.

Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

Navrhovaná známka: výborně

Otázky k obhajobě:

Proč jste si jako účastníky výzkumu vybrala studenty gymnázia, nikoli žáky 2. st. ZŠ?
Kterých rysů prominence respondenti nejčastěji využívali k označení IC (hlasitost, změna tónové výšky, atd.) a jak těžké bylo odlišit realizace bez intonace od realizací, kde bylo IC relativně nevýrazné?

Který z typů prezentačních vět se ukázal jako nejproblematictější a proč?

Je významnější korelace mezi úspěšností a délkou učení se angličtině, nebo mezi úspěšností a typem gymnázia?

Podpis vedoucího bakalářské práce:

Datum: 23. 8. 2022

*nehodící se škrtněte